Datum:	Torsdagen den 7/12 kl. 9.30-15.30
Plats:	Rosenbads konferenscentrum, Drottninggatan 1 i Stockholm

9.30-10 Registrering samt kaffe med smörgås **(30 min)**

10-10.10 Inledning **(10 min)**

Kjell Asplund inleder konferensen.

10.10 – 11.15 Den gentekniska utvecklingen **(65 min)**

Framstegen inom det gentekniska området presenteras med fokus på ärftliga förändringar.

Helgenomsekvensering revolutionerar diagnostiken av ärftliga sjukdomar Anna Wedell (20 min)

Den nya gentekniken - CRISPR/Cas9 och andra gensaxar Magnus Lundgren (10 min)

CRISPR/Cas9 och embryonal forskning Fredrik Lanner (10 min)

Att balansera möjligheter och risker Ulf Kristoffersson (10 min)

Frågor/diskussion (15 min)

Magnus Lundgren, Ulf Kristoffersson och Fredrik Lanner diskuterar och besvarar frågor.
Moderator: Finn Bengtsson.

11.15 Det svenska och internationella regelverket **(65 min)**

Hur svarar den svenska lagstiftningen och internationella regelverket upp mot den gentekniska utvecklingen?

Lagen om genetisk integritet – utvecklingsbehov Tesi Aschan (20 min)

Gene Editing - an international perspective Heidi Howard (20 min)

Utmaningar och vägar för funktionell bioetisk lagstiftning Christian Munthe (10 min)

Frågor/diskussion (15 min)

Tesi Aschan, Heidi Howard och Christian Munthe diskuterar och besvarar frågor.
Moderator: Åsa Gyberg Karlsson.

12.20 Utdelning av Smers etikpris 2017 **(10 min)**

Kjell Asplund presenterar Smers etikpristagare 2017.

12.30 Lunch **(45 min)**

13.15 Ett etiskt perspektiv på utvecklingen **(75 min)**

Gemensam presentation och reflekterande samtal om etiska perspektiv och etiska frågeställningar
Göran Hermerén, Nils-Eric Sahlin och Madeleine Hayenhjelm (60 min)

14.15 Frågor/diskussion (15 min)

Göran Hermerén, Nils-Eric Sahlin och Madeleine Hayenhjelm diskuterar och besvarar frågor.
Moderator: Sven-Olov Edvinsson.

14.30 Avslutande panelsamtal och diskussion **(45 min)**

Panelen diskuterar framstegen inom det gentekniska området (med fokus på ärftliga förändringar) utifrån olika samhällsperspektiv. Dialog med seminariedeltagare.

Paneldeltagare: Barbro Westerholm, Anna-Lena Sörensson, Anders Lönnberg, Christer Sturmark och Martin Lind diskuterar och besvarar frågor. **Moderator**: Kjell Asplund

15.15 Summering och avslutning **(15 min)**

Kjell Asplund summerar och avslutar konferensen.

Information om presentatörer, paneldeltagare och moderatorer

Kjell Asplund inleder och avslutar konferensen. Han är sedan 2012 ordförande för Statens medicinsk-etiska råd (Smer). Kjell är professor emeritus i medicin vid Umeå universitet, och har tidigare bl.a. varit generaldirektör för Socialstyrelsen.

10.10 – 11.15 Den gentekniska utvecklingen

Anna Wedell är professor i medicinsk genetik vid Karolinska Institutet, överläkare och chef för Karolinska Universitetssjukhusets Centrum för medfödda metabola sjukdomar, ledamot av Kungl. Vetenskapsakademien samt ordförande i Nobelkommittén för fysiologi eller medicin.

Magnus Lundgren är forskare vid Institutionen för cell- och molekylärbiologi vid Uppsala Universitet. Han forskar kring CRISPR-Cas roll som immunsystem hos mikroorganismer, men utvecklar även gentekniska metoder baserade på CRISRP-Cas.

Fredrik Lanner är forskarassistent vid Institutionen för klinisk vetenskap, intervention och teknik vid Karolinska Institutet. Hans forskargrupp studerar hur det tidiga mänskliga embryot regleras och hur man kan använda embryonala stamceller för regenerativ medicin. I båda dessa fält använder grupp CRISPR för genetiska studier.

Ulf Kristoffersson är docent i klinisk genetik vid Lunds universitet och överläkare vid VO klinisk genetik och patologi samt f.n. projektledare för Centrum för sällsynta diagnoser i Södra sjukvårdsregionen.

Moderator*: Finn Bengtsson*, som är ledamot i Smer och representerar Moderaterna. Han är riksdagsledamot och sitter i socialutskottet. Finn Bengtsson är professor och överläkare vid universitetssjukhuset i Linköping.

11.15-12 Det svenska och internationella regelverket

Tesi Aschan är sedan 2007 jurist vid Socialstyrelsen, enheten för hälso- och sjukvårdsjuridik. Hon är även vice ordförande och Sveriges representant i DH-BIO, Europarådets bioetiska kommitté.

Heidi Howard är forskare vid Centrum för forsknings- & bioetik (CRB) vid Uppsala universitet. Hon forskar bl.a. på nya genomteknologier som next generation sequencing (NGS) och genredigering. Heidi är medlem av The Public and Professional Policy Committee (PPPC) of the European Society of Human Genetics (ESHG).

Christian Munthe är professor i praktisk filosofi, Institutionen för filosofi, lingvistik och vetenskapsteori vid Göteborgs universitet. Han var ledamot av SMER 2000-2006 och är fn. ledamot av Svenska läkaresällskapets delegation för medicinsk etik samt ersättare i Genteknikнämnden.

Moderator*: Åsa Gyberg-Karlsson*, som är ledamot i Smer och representerar Vänsterpartiet. Hon är gruppledare för Vänsterpartiet i Karlskrona där hon sitter i bl.a. kommunstyrelsen och kommunfullmäktige. Åsa arbetar som legitimerad biomedicinsk analytiker.

13.15-14.30 Ett etiskt perspektiv på den gentekniska utvecklingen

Göran Hermerén är sakkunnig i Smer och seniorprofessor i medicinsk etik vid Lunds Universitet. Han har bl.a. varit ordförande i European Group on Ethics 2002-2011 och är sedan 2012 ordförande i ALLEAs (All European Academies) Permanent Working Group for Science and Ethics.

Nils-Eric Sahlin är filosof, sakkunnig i Smer och professor i medicinsk etik vid Lunds universitet. Han är bl.a. ledamot av The European Group on Ethics in Science and New Technologies (EGE), ordförande i Vetenskapsrådets expertgrupp för etik och ordförande i Region Skånes etiska råd.

Madeleine Hayenhjelm är universitetslektor i filosofi vid Institutionen för idé- och samhällsstudier vid Umeå universitet. Hennes forskning har på olika sätt handlat om risker och etik. Madeleine forskar f n om risker och etiska aspekter på CRISPR/Cas.

Moderator*: Sven-Olov Edvinsson,* som är ledamot i Smer och representerar Centerpartiet. Han är bl.a. överläkare vid Neurocentrum vid Norrlands Universitetssjukhus.

14.30-15.15 Avslutande panelsamtal och diskussion

Martin Lind är biskop emeritus i Svenska kyrkan samt biskop i den lutheranska immigrantkyrkan i Storbritannien.

Anders Lönnberg är sedan 2015 regeringens nationella samordnare för life science.

Christer Sturmark är svensk författare, förläggare och debattör. Han är bl.a. ordförande för förbundet Humanisterna och chefredaktör för tidskriften Sans.

Anna-Lena Sörenson är ledamot i Smer och representerar Socialdemokraterna iSmer. Hon är riksdagsledamot och vice ordförande i socialutskottet.

Barbro Westerholm är ledamot i Smer och representerar Liberalerna. Hon är riksdagsledamot och sitter i socialutskottet. Barbro är läkare och har bl.a. varit adjungerad professor vid Karolinska institutet och generaldirektör för Socialstyrelsen.

Moderator*: Kjell Asplund* (presenterad på s. 3).